

VILHELMINA KOMMUN

Datum
2018-04-03
Vår beteckning

Ert Datum
Er beteckning

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Nästa steg? Del 2 - Förslag för en stärkt minoritetspolitik SOU 2017:88

Kulturdepartementet översänder i skrivelse betänkandet Nästa steg? Del 2 – Förslag för en stärkt minoritetspolitik SOU 2017:88 till Vilhelmina kommun för yttrande senast 2018-03-06.

Vilhelmina kommun anser att det är positivt med slutbetänkandets förslag på utökade åtaganden enligt språkstadgan. Förslagen innebär en viss ökad åtagandenivå, dock inte tillräcklig för en gynnsam verkan. Vilhelmina kommun anser att utredarens förslag fortfarande är för vaga för att det i praktiken ska få verklig effekt och anser att regeringen behöver vidta aktiva åtgärder för att säkerställa det samiska språkets obrutna språk-kedja.

Vilhelmina kommun avger härmed följande synpunkter:

3 Utökade åtaganden enligt språkstadgan

3.2 Artikel 8 Utbildning

Vilhelmina kommun anser att Sverige bör utöka sina åtaganden till följande:

- 8.1a (förskolan) till (i)
- 8.1b (de lägre årskurserna i grundskolan) till (ii)
- 8.1c (gymnasieskolan och de högre årskurserna i grundskolan) till (ii)
- 8.1d (teknisk utbildning och yrkesutbildning) till (iii)
- 8.1e (universitetsutbildning och annan högre utbildning) till (ii)

Besöksadress	Postadress	Ortnamn	Telefon	Telefax	Bankgiro
Torget 6	912 81	VILHELMINA	0940-140 00	0940-129 56	307-1404

Den nivå som Sverige i nuläget har valt är för förskolan (iii) och för övriga skolformer (iv). Arbete med tvåspråkighet och språkrevitalisering betonar förskolans och skolans betydelse. Utredaren skriver också att Sverige formellt har möjlighet att höja åtagandenivån enligt respektive punkt till någon av de två högsta åtagandenivåerna (i) eller (ii) för förskola och för övriga skolformer till (iii).

Den högsta åtagandenivån (i) innebär att staten ska erbjuda undervisning huvudsakligen på minoritetsspråket. Det krävs emellertid inte att det eller de officiella språken helt utesluts i undervisningen. Den näst högsta åtagandenivån (ii) innebär att staten ska erbjuda en ”väsentlig del” av undervisningen på minoritetsspråket.

När det gäller grundskolan m.m., punkterna b)–d), innebär den tredje högsta åtagandenivån (iii) att staten ska erbjuda undervisning i språket som en integrerande del av läroplanen.

Artikel 11 Massmedia

Vilhelmina kommun anser att Sverige bör utöka åtagandenivån i punkt 11.1a från dagens lägstanivå (iii), som innebär ”att vidta lämpliga åtgärder för att radiostationer och Tv-kanaler, inom public service-sfären, ska tillhandahålla sändningar på minoritetsspråket, till nivå (ii) vilket skulle betyda att ”staten ska uppmuntra och/eller underlätta att minst en radiostation och en Tv-kanal på minoritetsspråket ska inrättas”.

Artikel 13 Ekonomiska och sociala förhållanden

Vård och omsorg på minoritetsspråket (punkt 2.c)

Vilhelmina kommun anser att Sverige ska utöka artikel 13 genom tillämpning av punkt 13.2.c. Eftersom även landsting/regioner ingår i förvaltningsområdena är det rimligt att utöka deras åtagande om att erbjuda service på minoritetsspråken, framförallt inom primärvården.

Enligt punkten ska staten se till att institutioner inom ”social omsorg” (*med ”social omsorg” menas såväl egentlig social omsorg som hälso- och sjukvård*) erbjuder personer som har behov av vård möjlighet att tas emot och få vård på minoritetsspråket. Sverige har redan infört en möjlighet att få äldreomsorg på sitt nationella minoritetsspråk, vilket borde vara ett steg på vägen mot tillämpning av punkten. Utredningen skriver också att de uppfattat att efterfrågan bland de nationella minoriteterna angående vård främst rör den sjukvård som bedrivs av landstingen eller av privata aktörer på landstingens uppdrag.

4 Behovet av förbättrade beslutsunderlag

4.3 Behov av data på nationell nivå

4.4 Behov av data på lokal nivå

Utredningen anser att regeringen bör verka för att det samlas kunskap, goda råd och metodstöd för kommuner och landsting när det gäller kartläggningar, behov och efter-

frågan av service. Det bedöms även finnas ett värde i framtagande av frivilliga verktyg för lokala eller regionala aktörer som möjliggör systematiska utvärderingar och jämförelser av kvaliteten i utbudet av service, särskilt när det gäller service på minoritetsspråken.

Vilhelmina kommun anser att Sametinget även fortsättningsvis ska vara uppföljningsmyndighet för urfolket samerna när det gäller minoritetspolitiken. Sametinget och urfolket samerna ska därmed vara aktiva i framtagandet av ovanstående nämnda verktyg.

5 Övriga frågor som regeringen bör uppmärksamma

5.7 Urfolkspolitik och minoritetspolitik bör hållas isär

Vilhelmina kommun delar inte utredarens bedömning om att urfolkspolitik och minoritetspolitik bör hållas isär. Samerna är erkända både som ett folk och ett urfolk men också en nationell minoritet. Då samerna enligt grundlagen är ett urfolk ska urfolksstatusen respekteras och de ska benämnas som urfolk. Urfolksrättigheter har även ett förstärkt skydd jämfört med övriga minoritetsrättigheter. Folkrättsligt går regelverket för urfolk längre än för övriga minoriteter.